

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yirmeyah

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 596 [1835 oder 1836]

ומ הימרי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9113

מו (ה) דעם עוויגען אויס-
 שפרוך אן דען פראָ-
 פעטען ירמיהו איבער אויס-
 ווערטניגע פעלקער. (ג) איבער
 מצרים. איבער דאָז העער דעם
 קעניגס פֿאָן מצרים אלס עם
 אַם שטרָאָמע פּרחה אין כרכמיש
 ש ט אַ נ ד , אונד דאָן פֿאָן
 נבוכדנצר דעם קעניגע פֿאָן
 כבלגעשלאַגען וואורדע, אים
 פֿירטען יאהרע יהויקים דעם
 זאָהנעם יאשיהו קעניגס אין
 יהודה: (ג) ריסטעט שילד אונד
 פּאַנצער, ריקקעט אויס צום
 שטרייטע: (ו) שיררעט דיא
 ראָססע אָן, זיטצעט אויף
 איהר רייטער! שווינגעט אייך
 האַך מיט הערפֿאַרראַגענדען
 העלמען, גלענצעט דיא שפע-
 רע לעגעט אָן דיא האַרנישע.
 (ה) וואָרום זעהע איך זיא צאָ-
 גען? ריקלינגס ווייכען? זינד אויך
 איהרע העלדען ענטמוטהיגט?
 ערגרייפֿען זיא ד א פֿלויכט אונד
 וואַגען עם ניכט צוריק צו בליק-
 קען? יא שרעקקען דרענגט
 פֿאָן אַללען זייטען, שפּריכט
 דער עוויגע. (ו) דער פֿליכטי-

מו (ה) אֲשֶׁר הָיָה דְבַר-יְהוָה
 אֶל-יְרֵמְיָהוּ הַנָּבִיא
 עַל-הַגּוֹיִם: (ג) לְמִצְרַיִם עַל-
 חֵיל פְּרָעָה נָכוּ מִקֵּד מִצְרַיִם
 אֲשֶׁר-הָיָה עַל-נְהַר-פָּרָת
 בְּכַרְכַּמְשַׁיִם אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר
 מֶלֶךְ בָּבֶל בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית
 לְיְהוֹיָקִים בֶּן-יָאֲשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה:
 (ג) עָרְכוּ מָגֵן וּצְנֶה וּגְשׁוּ לְמַלְחָמָה:
 (ד) אָסְרוּ הַסּוּסִים וְעָלוּ הַפָּרָשִׁים
 וְהִתְיַצְבוּ בְּכוֹבְעִים מֵרְקוּ
 הַרְמָחִים לְבָשׂוּ הַסְּרִיגוֹת:
 (ה) מִדּוּעַ רָאִיתִי הֵמָּה חֲתִיִּם
 נְסוּגִים אַחֲזֹר וּגְבוּרֵיהֶם יָפְתוּ
 וּמְנוּס נָסוּ וְלֹא הִפְנוּ מִגּוֹר
 מִסָּבִיב נֶאֱמַר-יְהוָה: (ו) אֶל-יָנוּס
 הַבָּן וְאֶל-יְמִלֵּט הַגְּבוּר צְפוּנָה
 עַל-יַד נְהַר-פָּרָת כְּשָׁלוּ וְנָפְלוּ:

גע ווירד ניכט ענטרינגען, דער טאפֿפֿערע ניכט ענטקאָסטמען; אים נאָרדען דאָרט אָן
 דעם אייפֿראַטס געשטאַדען שייטערט איהרע מאַכט, דאָרט שטירצען זיא צוואַממען-
 ווער

ר ש י

מו (ג) מִן, של עור הוא והוא שלוק וכשילא למלחמה מושחו בשמן: וכו'. של עץ דמות תריסין
 שלנו: (ד) מרקי הרמחים. כמו ומורק ושופ (ויקרא ו') סורני"ר בלע"ו: (ה) המה חתים.
 מצרים: ולא הפנו. עוד לעמוד במלחמ' לא היה להם פנאי:

ב א ו ר

מו (ב) למצרים, כל הנבואה פה על מצרים נאמרה בדרך החול, לומר איה כחנם וגבורתכם
 ה' ילחם נכס ואתם תמרישון ותאבדו, ולסוף הנבואה הביא מאמר ה' בדרך האמת
 והכשט. בשנת הרביעית, מנהג הלשון לכאן סמוך על המספר (רד"ק) ונאמרה מתחלה נבואה
 זאת על חיל פרעה בהיותו בכרכמיש, והנבואה הבאה במקרא י"ב נאמרה על ארץ מצרים,
 כאשר בא נבוכדנצר למצרים להכותו. (ד) והתיצבו בכובעים, התיצבו על הסוסים בכובעים
 שראשינם (רד"ק), כי ישיבתם נקמה זקופה אות על כחם וגבורתם, ולפ"ז תרגמתי מרקי,
 מרקי אותם מהחלדה ולחלמו אותם. (ה) מגור מסביב, וזה השונה על השאלה, וכאשר

(ז) מִי־זֶה כִּי־אֵר יַעֲלֶה כְּנִהְרוֹת
 יתְעַשׂוּ מִיָּמָיו: (ח) מְצָרִים כִּי־אֹר
 יַעֲלֶה וְכִנְהָרוֹת יתְגַעֲשׂוּ מִיָּם
 וַיֹּאמֶר אַעֲקֶה אֶכְפֶּה אֶרֶץ אֲבִידָה
 עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ: (ט) עָרֹו הַסּוֹסִים
 וְהַתְּהַלְלוּ הַרְכֵב וַיֵּצְאוּ הַגְּבוּרִים
 כּוֹשׁ וּפּוֹט תְּפִשׂוּ מִגֵּן וְלוֹדִים
 תְּפִשׂוּ דְרָכֵי קָשָׁת: (י) וְהַיּוֹם הַהוּא
 לְאֲדָנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת יוֹם נִקְמָה
 לְהַנָּקֶם מְצָרָיו וְאֶכְלֶה הָרֶב
 וְשִׁבְעָה וְרוֹתָה מִדָּמָם כִּי זָבַח
 לְאֲדָנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צְפוֹן
 אֶל־נְהַר־פָּרַת: (יא) עָלִי גִלְעָד
 וְקַחֵי צָרִי בְּתוֹלַת בֵּת־מְצָרִים
 רְשׁוּא הַרְבִּיתִי רַפְאוֹת תַּעֲלֶה

(ז) ווער איזט עס, דער גלייך
 דעם נילע דארט אויפשטייגט,
 דעססען געוועסער זיך וויא
 פלוטהען טהירמען? (ח) מצרים
 שטייגט גלייך דעם נילע אויף,
 וויא פלוטהען טהירמט זיך זיין
 געוועסער, איך שטייגע אויף
 שפרייט עס, אום דאז לאנד
 צו איבערשוועמען צו פער=
 דערבען שטאדט אונד בעיוואה=
 נער. (ט) קאממעט העראן
 איהר ראססע, ראָללעט שנעלל
 איהר וואַגען, לאַססעט זיא
 אויסריקקען דיא טאפּפערן,
 דיא פּעסט בעשילדעט זון כּוּשִׁים
 אונד פּוֹטִים, אונד דיא דעם באַ=
 גענס קינדִיגען לודים. (י) דויער
 טאַג בלייבט איין ראַכ־טאַג
 דעם עוויגען, דעם העררן דער
 העערשאַרען אום זיך צו ראַ=
 כּען אַן זיינען געגנערן דא ווירד
 דאז שווערדט גלייכ־זאַם זיך
 זאַטט עססען אונד זאַטט
 טרינקען אַן איהר עם בלוטע,

הרביח קרי אין

דען איין אפּפּערמאַהל העלט דער עוויגע דער הערר דער העערשאַרען אים לאַנדע צו מיט=
 טערנאַכ־ט, אַם שטראַמע פּרַת. (יא) געה נאָך גלעד, דאַן האַלע דיר באַלזאַם יונג־פּרייליכעם
 מצרים! אומזאָנסט ווירסט דוא דער אַרצנייען פּיעל פּערשווענדען, גענעוונג ווירד דיר ניכ־ט צו
 טהייל

ר ש י

(ו) כיאור יעלה. שהיה רגיל להעלו' גייסות סניביו צמי נהר לשטף סניביו: יתגעשו מימיו.
 דמטרפין מוהי: (ח) כיאור יעלה. היה רגיל לעלות בארץ לסוף שהלך פרעה על נבוכדנצר בכרכמיש
 ושם נפל ונהרגו גבוריו והוא ברח מן המלחמה: אובידה. כמו אאנד: (ט) והמהוללו. לשון
 סכלות: (י) ורותה. לשון שובע. ל"א לשון שרון כמו שכן דמתרגמינן מרוי:

ב א ו ר

תרגמתי, ויאמר נאם ה' להורות כי ברוננו ונמלותו נהיה מגור מסניב, ולכן אל ינוס הקל
 וגו'. (ז) כיאור, מהמשך המקרא ומהמשל על מצרים נראה שהיאור פה הוא נהר נילוס,
 והמליצה נאום מאד על לשון מדברת גדולות של מצרים. (ח) אובידה, מבנין הפעיל משפטו
 אאבידה אלא שגא כן להניח על האל"ף במשכט. (ט) עלו הסוסים, אומר כן בדרך התול,
 נגד מה שאמר מצרים אעלה אכסה ארץ. והתהוללו, הוללות הרבנ הוא מרובת הסוסים
 רלוט ושוב ודהירמס שידמה הוללות ושגעון (רד"ק). (י) והיום ההוא, כ'ומר אף אס ילאו
 הגבורים וילחמו יהי' היום הזה יום נקמה לה' להנקס ולאנדס וכן תרגמתי, כי זבח לה' וכו'
 מאכל התרב את הכשר ותרוה מדס, ועיין ביזעיי' (ל"ר ה'), כי משם לקומה המלילה הזאת
 כמלילות הרבה בנבוא זו על הגויים. (יא) עלי גלעד, ואם תעלה אז ותקחי לני לא יועילך

טהייל. (יב) דיינע שמאך הא-
 בען פֿעלקער שאָן פֿערנאָממען,
 דיינע קלאַגען האַבען דען ערד-
 באלל שאָן ערפֿיללט, אָן דען
 העלדען שטיעם דער העלד
 אונד איבעראיינאַנדר שטירצ-
 טען ביידע. (יג) דאָ וואָרט
 וועלכעס איינגעגעבען וואָרד
 דעם ירמיהו פֿאַם עוויגען, אַלס
 נבוכדנצר דער קעניג פֿאַן בבל
 העראַנריקקען זאָללטע אום
 מצרים צו ערראַבערן, (זויטעט
 חזק): (יד) זאָגעט עס אין
 מצרים, פֿערקינדעט עס צו
 מגדול, פֿערקינדעט עס צו
 נוף אונד תּחפּנחס, אונד זאָ-
 געט עס איהנען (זייט דען וואָרט
 טען): שטעללע דיק אונד בע-
 רייט דיק פֿאַר, דען דאָ
 שווערדט פֿערצעהרט שאָן
 אַללעס אום דיק הער. (טו) וואָ-
 רום ווירד זיאַ זאָ היענגערס-
 סען, דיינער העלדען שאַראַ?
 וואָרום בלייבט זיאַ ניכט אָן
 איהרער שטעללע? — ווייל

אין לך: (יב) שִׁמְעו גוֹיִם קְלוֹנֶךָ
 וְצוֹחֲתֶךָ מִלֵּאָה הָאָרֶץ כִּי-גִבּוֹר
 בְּגִבּוֹר כְּשָׁלוֹי יִחַדְיוּ נַפְלֹו שְׁנֵיהֶם:
 (יג) הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל-
 יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא לְבוֹא נְבוּכַדְרֶאֱצַר
 מֶלֶךְ בָּבֶל לְהַכּוֹת אֶת-אֶרֶץ
 מִצְרַיִם: (יד) הַיְגִידוּ בְּמִצְרַיִם
 וְהַשְׁמִיעוּ בְּמִגְדוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְּנוֹף
 וּבַתְּחִפְנָחַס אָמְרוּ הַתִּיֹצֵב וְהַכֵּן
 לָךְ כִּי-אֲכַלָּה חֶרֶב סְבִיבֶיךָ:
 (טו) מִדּוֹעַ נִסְתַּחֵף אֲבִירֶיךָ לֹא עָמְדוּ
 כִּי יְהוָה הִדְפּוֹ: (טז) הַרְבֵּה כּוֹשֵׁל
 גַּם-נַפְלֵי אִישׁ אֶל-רַעְהוּ וַיֹּאמְרוּ
 קוּמָה וּנְשָׁבָה אֶל-עַמָּנוּ וְאֶל-
 אֶרֶץ מוֹלְדֹתֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה:

קראו

דער עוויגע זיאַ טרייבט. (טז) ער פֿערשײעלפֿאַכעט דען אַנשטאַם, איינער פֿעללט אויף
 דען אַנדערן, אונד אַללע רופֿען זיאַ: קאַממעט לאַססעט אונז אומקעהרען צו אונזערער
 היימאַט אונד צו אונזערעם פֿאַטערלאַנדע, פֿאַר דעם פֿערדערבענדען שווערדטע.

ר ש י

(יב) גבור בגבור כשלו. כשהיו נודחים היו נכשלים ונתקלים זה בזה: (יג) לבא נבוכדנצר. זו
 מכה שנייה שהחריב נבוכדנצר את מלכיהם בשנת עשרים ושבע למלכו (יחזקאל כ"ט) כמו שנינו
 בסדר עול': (יד) המילכ והכין לך. לנגד המלחמה. והכין יאחזקין: (טו) נסחף. נשטפו והחליקו
 גבוריך כמו מטר סוחף (משלי כ"ח) נשחפה שדכו בלשון משנה. ומנחם חכמו לשון כליון
 וכן חנר מטר סוחף. ודוגמה מטר סוחף כמו מטר סועף כמו מסעף סזרה נמערלה (ישעיה י'):
 (טז) הרבה כושל. הקנ"ה שהדפו הרבה לו מכשול: גם נפל. נתקבצו איש אל רעהו לחמר נקומה
 ונשוב' אל עמנו ממקום שנתנו. משם להלחם: חרב היונה. חרב דשנאה דהיא נחמר מרוח.
 היונה ל' יין. ל'א ל' חנאה:

ב א ו ר

(רד"ק). (יב) שמעו גוים, כי כבר ידועה לכל מפלתך אשר היתה כ"כ גדולה שגם הגבורים
 שכן נסו וכשלו איש נאחזו בנוסם, ואיך תעלה ארונה לך. (יג) הדבר, אשר נן בא נבוכדנצר
 עוד להכות את ארץ מצרים והתנבא הנביא עליהם טרם בואו (רד"ק). (יד) אכלה הרב,
 כי כבר אכלה החרב כל הארלות אשר בגבולך ועתה מוכנת לבא גם אליך (רמ"א). (טו) נסחף,
 מן מטר סוחף כאלו סחפו מטר לא יוכל לעמוד בעלמו (רד"ק). (טו) הרבה כושל, חרגמתי

(יז) קראו שם פרעה מלך מצרים
 שאון העביר המועד: (יח) הי
 אני נאם המלך יהוה צבאות
 שמו כי כתבור בהרים וככרמל
 בים יבוא: (יט) כלי גולה עשילך
 יושבת בת מצרים כי נף לשמה
 תהיה ונצתה מאין יושב: (כ) עגלה
 יפרה פיה מצרים קרץ מצפון
 בא בא: (כא) גם שכריה בקרבה
 כעגלי מרבק כי גם המה הפנו
 נסו יחדיו לא עמדו כי יום אידם

(יז) דאָרט אַבער, רופען זיא
 וויערער: פרעה דער קעניג
 פאָן מצרים איזט איין געוואָל-
 טיגער קייעגער, ער פֿעראַיי-
 טעלט שאַן יעדעס צוואַם-
 מענטרעפֿען. (יח) אַלליין וואָ
 וואָהר איד לעכע, שפּריכט
 דער עוויגע, פרעה מאַן דעם
 חבור אונטער דען בערגען,
 אָדער דעם כרמל אַם מערע
 גלייך זיין, ער (נכונולר) ווירד
 דענאָך העראַן קאַטמען.
 (יט) וואַנדער גערעטהע שאַפֿ-
 פֿעדיר, בעוואָהנרין מצרים'ס!
 דען נוף ווירד צור וויסטע ווער-
 דען, עס ווירד פֿערהעערט
 אונד נייעמאַנד ווירד עס בע-
 וואָהנען קעננען. (כ) איין שע-
 נעסן קאַלב איזטן מצרים,

בא

שען ייר דען, צערשטערער דער פֿאַם נאָרדען הערבייא איילט. (כא) אויך זיינע זעלר-
 גער זייטען אין זיינער מיטטע וויא געמאַסטעטע קאַלבער, דאָך אויך זיא ווערדען זיך
 ווענדען, ווערדען פֿליעהען מיטטען אונד ניטער שעהען, דען איהר אונגליקסטאָג נאָהט
 שנעלל

ר ש י

(יז) קראו שם. במלחמה הכריזו מזל של חרפה: פרעה מלך מצרים שאון. שהיה מנביא קול
 שאונו משואות להסתלל במיילוחיו: העביר המועד. שייעד יום מלחמה קבוע לנחל ולהלחם
 ולא יזא ועבר זמן המועד: (יח) כי כתבור בהרים. כי כאשר דבר אמת הוא שחבור קבוע בהרים והר
 רכרמל על הים בן באמת יבא הדבר הזה על מצרים: (יט) כלי גולה. אדם יולא לדרך מתקן לו חמת
 וסקרה של חרז לשחית נס: ונכתה. ל' כים: (כ) עגלה יפה פיה. מלכותא יזיית: קרץ.
 יממין קטולים. קרץ ל' חתך וכן מזמר קורבתי (איוב ל"ג): מזבין. מנבל: (כא) שכריה.
 שיה כמו בתע' השכירה (ישעי' ז'): מרבק. קיזל"א בלע"ז: הסנו. פנו עורף לבקש לנוס:

ב א ו ר

כפי הכוונה, כ"כ ירבה האל כושלים עד אשר נפלו איש על רעהו ויאמרו כלם יחד נשנה אל
 עמינו. (יז) קראו שם, ר"ל וכאשר נאז לנגולם ולאחז מולדתם חיתה רוחם, ואמו מנטחם על
 מלכם ויקרזו לא ירח ולא נפזר כי מלך מצרים פרעה הוא מלכנו הוא יזיענו, ושאון
 סה מענין המים ורעש, איש הלוחם בכח וברעש גדול, ומענין זה נ"כ בני שאון (לקמן מ"ח
 מ"ה), ועיין בספר המלין להזכר געזעניוס. המוער, ענינו הזמנה וקנון אנשים, והכוונה
 סה האלך יבור בכחו חז המועד שלא יבא נכונדנכר למצרים ולא יתועדו ימדיו, וע"ז יבא
 המקרא שלאחר זה לכינוי. (יח) כי כתבור, הכוונה לרובי אס פרעה חזק וגדול הוא כתבור
 וכרמל, ככ"ז יבא הזינב לנטח, וכאשר תרגמתי. (כ) עגלה יפה פיה, שתי מלות וענינה
 מלה אחת ונכפלה בה העי"ן והלמ"ד לרב היופי (רד"ק). בא בא, כפול הדבר לחזק הענין
 (הג"ל). (כא) כעגלי מרבק, כמו העגלים שעומדים כניח לפטמן בן הנייסות שאכרו לעורם
 יושנים וסובלים ושותים ולא יבאו להלחם. (הג"ל). לא עמדו, ר"ל עמה יאסהו לעמוד ולנוח

שנעלל העראן, דיא צייט דער אהנדונג. (כ) איינער שלאגט גט גלייך צישט עם אומהער, דען מיט גראסער מאכט ריג קען זיא אויס, קאממען וויא האלצעללער מיט אקסטען העראן. (כג) הויעט נייערער, שפריכט דער עוויגע, זיינען וואלד, דען ער איזט אנדורכט דרינגלד, יא היישרעקקען איג בערטערעפען זיא אן מענגע, זינד ניכט צוצעהלען. (כד) בעשצמט שטעהט זיא נון דיא טאכטער מצרים פרייו געגע בען דעם פאלקע דעם נאָרדנס. (כה) דער הערר דער העער שאארען דער גאסט ישראלים שפריכט: היימוזען ווילל איך דען אמון צונא, פרעה מצרים, זיינע גאסטער אינד העררשער, פארציגליך אבער פרעה זאממט אללען דיא אויף איהן פערטרויען. (כו) אונד זיא איבערגעבען דען הענדען איה דער פערפאלגער, אין דיא

בא עליהם עת פקדתם: (כב) קולה כנחש ירד כי בחיל ילכו ובקרתמות באו לה כחטבי עצים: (כג) כרתו יערה נאם יהוה כי לא יחקר כי רבו מארבה ואין להם מספר: (כד) הבישה בת מצרים גחנה ביד עם צפון: (כה) אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני פוקד אל אמון מנא ועל פרעה ועל מצרים ועל אלהיה ועל מלכיה ועל פרעה ועל הבטחים בו: (כו) ונתתים ביד מבקשי נפשם וביד נבוכדראצר מלך בבל וביד עבדיו ואחרי כן תשכן כימי קדם נאם יהוה: (כז) ואתה

אל

האנד נבוכדראצר'ס דעם קעניגס פאן ככל אונד אללער זיינער דיענער, זאדאן וואלל עם ווייע דער רוהע האכען וויא פארטאהלס, שפריכט דער עוויגע. (כז) דוא אבער פירכטע ניכטס מיין

ר ש י

(כב) קולה כנחש ילך. הרי הנחש בא ללמד על מזרים ונמלא למד למדנו מבאן שכשאמר הקנ"ה לנחש על נחונך מלך (כראשית ג') וקייטע את רגליו והלך קולו בסוף העולם כך שנוייה בשלשים ושמים מדות דרכי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי: כי בחיל ילכו. אליה: (כג) כרתו יערה. כח יש בהן לכרות כל יערה כי לא יחקר מספר נחש: (כד) אל אמון. על השר אמון יש שהוא ל' גדולה כמו החטבי מנא אמון (נחום ג') אלכסנדר' רבא לאשין יוריא"ה דאלושנדר"א בלע"ז: (כו) ואחרי כן. מקץ ארבעים שנה כמו שאמר יחזקאל (כ"ט): (כו) ואתה אל תירא. לדיקים שנתוך מזרים שגלו

ס

ב א ו ר

ואז אם יבא עליהם יום אידם לא יעמדו רק יפנו וינסו. (כב) קולה כנחש, ר"ל מזרים ישרק כברחו כנחש אשר יברח וישרק אם יבא הכורת יערה. ובקרתמות באו, כי רבים המה בני מזרים כעלי היער, ולכן יבאו עליהם בקרתמות כחוטבי עלים. (כג) כי לא יחקר, היער מרוב העצים אשר בו. (כד) אמון מנא, אמון הוא אליל מזרים לרוב המפרשים, ונאם שם העיר הנקראת טהעבען ובתוכה היה האליל הנזכר. ועל פרעה, כל לחזק, ובאשר תרגמתי. (כו) ואחא אל תירא, עיין מ"ג לעיל ל' י'.

בטרם

אל-הוֹרָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְאֵל-תַּחַת
 יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשֵׁעַ מִרְחוֹק
 וְאֶת-זִרְעֶךָ מֵאֶרֶץ שָׁבִים וְשָׁב
 יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשָׁאֲנָן וְאִין מִחֲרִיד:
 (כח) אַתָּה אֵל-תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב
 נֹאמְ-יְהוָה כִּי אַתָּה אֲנִי כִי אַעֲשֶׂה
 כְּלָה בְּכָל-הַגּוֹיִם וְאֲשֶׁר הִדְדָּהְתִּיךָ
 שָׁמָּה וְאַתָּה לֹא-אַעֲשֶׂה כְּלָה
 וְיִסְרְתִיךָ לִמְשַׁפֵּט וְנִקְרָה לֹא
 אֲנִיקָה:

מו (א) אֲשֶׁר הָיָה דְבַר-יְהוָה אֶל-
 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל-פְּלִשְׁתִּים
 בְּטָרָם יָבֹה פִּרְעָה אֶת-עֹזָה:
 (ב) כֹּה וְאָמַר יְהוָה הִנֵּה-מַיִם עָלִים
 מִצִּפּוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף וְיִשְׁטְפוּ
 אֶת-אֶרֶץ וּמְלוֹאֹתָהּ עִיר וְיִשְׁבֵי בָּהּ
 מלא ו' וועקו

תרגום אשכנזי קכט

מיין דיענער יעקב פֿערצאנע
 ניכט ישראל, דען איד רעטטע
 ויער דך אויס דער פֿערנע,
 אונר דינע נאָקאָממען אויס
 דעם לאַנדע איהרער געאַנ-
 גענשאַט, יעקב קעהרט צו
 ריק, לעבט רוהיג אונר פֿריער.
 ליד אונר קיין שטעהרער נאָ-
 העט זיך איהם. (כח) פֿירכטע
 דך ניכט מיין דיענער יעקב!
 שפּריכט דער עוויגע, דען איד
 בין מיט ריר (די ביילוטטעהען)
 אונר געבע איד אויך אללע
 פֿעלקער אונטער דיא איד דך
 צערשטרייעט האַבע דער פֿער-
 טילגונג הין, דך געבע איד
 נימטער הין, איד ציכטיגע
 דך מיט גערעכטעם סאַמע,
 פֿערניכטען אכער ווערדע איד
 דך ניע.

מו(א) דעם עוויגען אויסשפרוך
 אן דען פּראָעטען ירמיה
 איכער דיא פּלשחים, עהע
 פרעה עזה עראַכערטע.
 (ב) זאָ שפּריכט דער עוויגע:
 זעה! איין וואַסער שטייגט
 אונר נאָרדען אויף, ווירד צום רייסענדען שטראָם, אונר
 אונר וואַס דאַרינגען איזט, דיא שטאַרט, אונר וואַס זיא בעוואָהנעט, דאַס מענשען
 ישרי

זם על כרחם: (בח) למשפט. דין חסד מעט מעט: ונקם. לשון טיזוט והשמד וכן תירגמו
 יונתן' כלייה:
 מן (א) אל פלשחים. על פלשחים: בטרם יכה פרעה את עזה. כשהיה נכודנלר לר על ירושלים
 בשנה העשירי' ללדקיהו ילא חיל פרעה ממלרים ויעלו הכנדים מעל ירושלים שמע פרעה
 ושטף

ב א ו ר

מן (א) בטרם יכה פרעה, נסדר עולם כשאז חיל פרעה ממלרים היו כלדים לרים על
 ירושלים בשנה העשירית ללדקיהו, וישמעו הכנדים את שמעם ויעלו מעל ירושלים,
 וכשמע פרעה שעלו מעל ירושלים מסניו, הלך עם חילו ושטף את עזה ושב לארלו, וכאז
 זמן היה דבר ה' אל ירמי' שיבאו חיל כנדים ויכו את ארץ פלשחים (רד"ק). (ב) הנה מים
 עולים, מתגברים וכן ותעלה המלחמה, והמים הם משל על חיל כנדים שהם מחפון (רד"ק).